

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszków Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć n/B.

25 sierpnia 1928 r.

T R E Ś Ć :

Poz.	Strona
82 Dalszy ciąg katalogu książek Okręgowej Biblioteki Kuratorjum Okr. Szk. Poleskiego w Brześciu n/B.	287
83 Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 18. czerwca 1928 r. w sprawie statutu Państwowych Rocznych Kursów Nauczycielskich	316
84 Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 19. czerwca 1928 r. w sprawie programu geografji w gimnazjach państwowych	322
85 Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie dodatku ekonomicznego dla emerytów, którzy zawarli małżeństwo po przejściu na emeryturę	323
86 Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie uzyskiwania zezwoleń na nauczanie w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich	324
87 Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w sprawie świadectw odejścia	325
88 Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 sierpnia 1928 roku w sprawie przekazania niektórych spraw kompetencji Kuratorów Okręgów Szkolnych	326
89 Ruch służbowy	333
90 Bibliografja	339

**Dalszy ciąg katalogu książek Okręgowej Biblioteki Nauczycielskiej
Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu nad Bugiem.**

A u t o r	T y t u ł k s i ą ż k i	Ilość tomów	Nr Nr księgi inwentar- zowej
Dynowska M.	Nasze rocznice	1	2760
—	Oświata Polska za rok 1927	1	2761
Hryncewicz Talko	Polska ziemia	1	2762
Stemler Józef	Ścienny elementarz do nau- ki starszych.	1	2763, 2764, 2765, 2766
—	Parlament Rzeczypospolitej Polskiej	1	2767
Callier Prof. Oskar	Dictionnaire de poche Fran- çais-polonais et polonais- français	1	2768
Abramowski Edw.	Pisma	2	2769
„	Źródła podświadomości i jej przejawy	1	2770
Adamczewski Stan.	Oblicze poetyckie Bartło- miej Zimorowicza	1	2771
Alkar	Czasy sądownictwa rosyj- skiego w Warszawie (1876— 1915)	1	2772
„	Czasy szkolne za Apuchtina (1879—1897)	1	2773
Andersen H.	Baśnie	1	2774
Andruchowicz T. i Ogielski W.	Metodyka rysunków	1	2775
„	Roboty ręczne w glinie i papierze	2	2776
Arct Michał	Słownik frazeologiczny	1	2777
„	Słownik wyrazów obcych	1	2778
„	Słownik staropolski	1	2779

Askenazy Szymon	Wczasy historyczne tom II	1 2780
Aśwaghosza	Wybrane pieśni epiczne .	1 2781
Augustynowicz Jan	Książd Prot	1 2782
"	Piekło	1 2783
Badecki Karol	Litetura mieszczańska w Polsce w wieku XVII .	1 2784
"	Nieodszukane pierwodruki literatury mieszczańskiej w Polsce XVII wieku . .	1 2785
Bagiński Henryk	Wojsko polskie na wschodzie (1914—1920)	1 2786
"	Zagadnienie dostępu Polski do morza	1 2787, 2788
Balcer Oswald	Przygodne słowa (1886-1911)	1 2789
"	Z z a g a d n i e ń ustrojowych Polski	1 2790
Bar Adam	Charakterystyka i źródła powieści Kraszewskiego w latach 1830—1850	1 2791
Baranowska-Borowa Julja	Święto pieśni dzieci polskich	1 2792, 2793, 2794, 2795
Baranowski Ignacy	Przemysł polski w XVI w.	1 2796
Bartel Dr. Kazim.	Wykresy charakteryzujące rozwój życia gospodarczego Polski w latach 1924 — 1927	1 2797
Bartoszewicz Kaz.	Księgi humoru polskiego .	4 2798
"	„Łyki“ i „Kołtuny“ pamiętnik mieszczanina podlaskiego (1790 — 1816) . . .	1 2799
"	Radziwiłłowie	1 2800
Belmont Leo	Królewska miłośnica	1 2801
Berent Wacław	Ozimina	1 2802
Bergson Henryk	Ewolucja twórcza	1 2803

Bernacki Ludwik	Teatr, dramat i muzyka za Stanisława Augusta . . .	2 2804
Białas Stefan	Pieniądz intelektualizm i szkoła	1 2805, 2806
Białobrzeski Czesł.	Wykład o teorji względności	1 2807
—	Biblijografia pedagogiczna	1 2808, 2809, 2810, 2811, 2812
Biblioteka Eugeniczna № 9	O zawodzie lekarza . . .	1 2813
Wroczyński Dr. Cz.		
B. Eug. № 10	O zawodzie prawnika . . .	1 2814
Fleszyński Kaz.		
B. Eug. № 11	Zawód nauczycielski . . .	1 2815
Łopuszański F.		
B. Eug. № 12	O zawodzie inżyniera . . .	1 2816
Inż. Bąkowski F.		
B. Eug. № 13.	O zawodzie rolnika . . .	1 2817
Mikułowski-Pomorski Józef		
B. Eug. № 14	O zawodzie handlowca . . .	1 2818
Morozewicz A.		
B. Eug. № 15	O zawodzie oficera . . .	1 2819
Pełczyński T.		
B. Eug. № 16	O zawodzie wychowawcy fizycznego	1 2820
Piasecki E.		
Biedrzycki St. i Wysokiński A.	Rolnicze lokomobile parowe i młocarnie	1 2821
Biechler Dr. Wacł.	Pomoc doraźna w wypadkach nagłych i pielęgniarstwo	1 2822
Bieliński Józef	Żywot ks. Adama Jerzego Czartoryskiego	1 2823
Biliński Leon	Wspomnienia i dokumenty (1846—1922)	2 2824, 2825
Birkenmajer L. A.	Mikołaj Kopernik	1 2826

Błaszczyński Kazim.	Korespondencja nauczycie- la z władzami	1 2827
Bobrzyński Jan	Na drodze walki	1 2828
Bobrzyński Michał	Szkice i studja historyczne	2 2829
Bolsche Wilhelm	Dni stworzenia	1 2830
Bon'a Gustaw Le	Psychologja rozwoju naro- dów	1 2831
Bornstein Benedykt	Architektonika zmysłowości i rozsądku	1 2832
Barth Dr. Władysł.	Z walk o niepodległość na Górnym Śląsku	1 2833
Boy-Żeleński	Mózg i płeć	1 2834
Boy	Nowe studja z literatury francuskiej	1 2835
"	Słówka	1 2836
Boye Edward	U kolebki modernizmu	1 2837
Breitmeier Kazim.	Szkice literackie	1 2838
Breyer Dr. Stanisław	Lekarz domowy	1 2839
Bang Herman	Michael	1 2840
Brodowski Feliks	Drzewa	1 2841, 2842
Brodowski Feliks	Dom cedrowy	1 2843
Brodziński K. B. N. Nr. 113.	Wspomnienia mojej młodości	1 2844
Brückner Aleksander	Słownik etymologiczny ję- zyka polskiego	1 2845
Bryła Dr Stefan Władysław	Ameryka	1 2846
Brzeski Tadeusz	Polska jako jednostka gospo- darcza	1 2847
Brzozowski Stanisł.	Pamiętnik	1 2848
"	Współczesna powieść polska	1 2849

Busse Dr Bruno	Wie studiert man neuere Sprachen?	1 2850
Buzek Prof. Dr Józef	Pogląd na wzrost ludności ziem polskich w wieku XIX	1 2851
Bykowski Dr Ludwik Jan	O godności stanu nauczycielskiego	1 2852
Bystroń Dr Jan St.	Artyzm pieśni ludowej	1 2853
Capek Karol	Boża męka	1 2854
Caro Jakób	Dzieje Polski Tom IV i VI	1 2855, 2856
Chateaubriand	Atala	1 2857
Chatelier Prof. Henry Le	Filozofja systemu Taylora	1 2858
Charewiczowa Dr Lucja	Handel średniowiecznego Lwowa	1 2859
Chłędowski Kazim.	Siena	1 2860
Chmielińska Aniela	Wieś poleska Lisków.	1 2861
Chlamtacz Dr Marcelli	Ustawa o ustroju szkolnictwa w świetle krytyki	1 2862
Chlebowski Bronisł.	Kronika tak zwana Gallusa	1 2863
Chodyncki Kazim.	Reformacja w Polsce	1 2864
Chołoniewski Antoni	Duch dziejów Polski	1 2865
„	Taniec wśród mieczów	1 2866
Chrzanowski Ignacy i Kot Stanisław	Humanizm i reformacja w Polsce	1 2867
Ciembroniewicz Józef	Antek Sikora	1 2868, 2869
Cobineau J.	Odrodzenie	1 2870
Conrad Józef	Smuga cienia	1 2871
Czarnowski Olgierd	Polacy prawosławni na Rusi	1 2872
—	Czasopismo geograficzne za rok 1927	1 2873
Czekanowski Jan	Wstęp do historii słowian	1 2874
Czempiński Jan	„Na ojczyzny łono“	1 2875

Czubek Jan	Pamiętnik Jana Chryzostoma z Gośławic Paska	1 2876
Dąbrowski F. i Nowicki E.	Mapa województwa Wilen- skiego	1 2877
Dąbrowski Ignacy	Matki	1 2878
Dąbrowski Dr Jan	Dziej Polski średniowiecznej Tom II	1 2879
"	Węgry	1 2880
Dąbrowski Dr Jan	Władysław I Jagiellończyk (1440—1444)	1 2881
Dąbrowska Marja	Ludzie stamtąd	1 2882
Dąbrowski Tadeusz	Uśmiech wojny	1 2883
Daniłowski Gustaw	Jaskółka	1 2884
Daszyńska-Golińska Dr Zofja	Rozwój i samodzielność go- spodarcza ziem polskich . .	1 2885
Dawid J. Wł.	Inteligencja wola i zdolność do pracy	1 2886
Deleda Grazia	Ucieczka do Egiptu	1 2887
Dembowski Jan	O istocie ewolucja	1 2888
"	Zasady biologji ogólnej . .	1 2889
Dębicki Zdzisław	Rozmowy o literaturze . . .	1 2890
Dzieduszycki Jerzy	Traktat o elekcji królów polskich z roku 1707	1 2891
Dubiecki Marjan	Echa z powstania stycznio- wego	1 2892
Dmowski Roman	Polityka polska i odbudowa- nie państwa	1 2893
Dunin-Markie- wicz K.	Przemoc krwi	1 2894
Duninowski-Gerard L.	Pedagogika	1 2895
Dybowski Ks Dr Mieczysław	O typach woli	1 2896
Dyboski Dr Roman	Literatura i język średnio- wiecznej Anglii	1 2897

Dyboski Dr Roman	O sonetach i poematach Szekspira	1 2898
Dygasiński Adolf	Gody życia	1 2899
Dynowska M.	Polska w zwyczaju i obyczaju	1 2900
Dzieduszycki Tadeusz	O zawodowy ustrój państwa i nowoczesne podstawy jego sprawności	1 2901
Dzwonkowski Włodzimierz	Prahistorja ziem polskich	1 2902
—	L'Ecole et la Vie za rok 1926~27	2 2903
—	Egzaminy dojrzałości	1 2904
—	Egzaminy na stopień magistra filozofji	1 2905
Einstein A	O szczególnej i ogólnej teorii względności.	1 2906
Emerson Harrington	Dwanaście zasad wydajności.	1 2907
—	L'Enseignement public za rok 1927	2 2908
Falski Marjan	Wyniki spisu dzieci w czerwcu 1926 roku	1 2909
Feldman Wilhelm	Henryk Ibsen	1 2910
—	Filologja klasyczna wskazówki metodyczne	1 2911, 2912, 2913, 2914
Foerster Fr. W.	Erziehung und Selbsterziehung.	1 2915
„	Ftyka a polityka	1 2916
Fouillée Alfred	L'Enseignement an point de vue national.	1 2917
Frankiewicz Dr Czesław	Historja Pomorza w zarysie	1 2918
Frankowski Eugenj.	Sztuka ludu polskiego	1 2919

Fredro Aleksander	Śluby panieńskie	1 2920
Fresne Rafael du	Rozprawa o malarstwie Leonarda da Vinci	1 2921
Freud Prof. Dr. Zygmun	Psychopatologja życia codziennego.	1 2922
Fularski Mieczysław	Przysposobienie wojskowe u obcych	1 2923
Galiński Adam	Młoda Polska	1 2924
Gałęcki Tadeusz	Uniwersytet ludowy rolny w Ostrołęce	1 2925
Ganszyniec Ryszard	Polskie listy miłosne dawnych czasów	1 2926
Garbowski Dr. L.	Choroby roślin rolniczych	1 2927
Gąsiorowski Wacł.	Królobójcy	1 2928
Gebert Bronisław	Jak uczyć historji w szkole powszechnej	1 2929, 2930
Germanówna Marja	Ćwiczenia cielesne w szkole powszechnej	1 2931
Glass Henryk	Zamach bolszewizmu na młodzież	1 2932
Gliwie Hipolit	Międzynarodowa współzależność ekonomiczna a polska polityka gospodarcza	1 2933
Godlewski Prof. Dr. Emil	Myśli przewodnie fizjologii roślin tom I	1 2934
"	Twórczość w przyrodzie	1 2935
Goetel Ferdynand	Egipt.	1 2936
"	Humoreski	1 2937
Gomme G. L.	Folklor w etnologji	1 2938
Gorczyński Wł. i Kosiński St.	O temperaturze powietrza w Polsce	1 2939, 2940
Górski Artur	Klechdy	1 2941
"	Ku czemu Polska szła	1 2942

Górski Artur	O zmartwychwstanie	1 2943
„	Śluby	1 2944
Goszczyński Sewer.	Dzieła zbiorowe	1 2945
„	Podróż mojego życia	1 2946, 2947
Grabiec	Ostatni szlachcic	1 2948
Grabiński Stefan	Klasztor i morze	1 2949
Grabiec J.	Dzieje współczesne (1871 — 1918).	2 2950
Grabowski Edward	Ubezpieczenia społeczne w państwach współczesnych	1 2951
Grabowski Tadeusz	Literatura luterska w Polsce wieku XVI	1 2952
„	Piotr Skarga	1 2953
„	Wstęp do nauki literatury	1 2954
Grabski Władysł.	Dwa lata pracy u podstaw państwowości naszej (1924—1925).	1 2955
Grabski Stanisław	Ekonomja społeczna. Rynek zesz. V	1 2956
„	Ekonomja społeczna. Kapitał zesz. VI	1 2957
„	Ekonomja społeczna. Stosunki robotnicze zesz. VII	1 5958
Grabski Władysł.	Materiały w sprawie włościańskiej	3 2959
Grabski Stanisław	Rzym czy Moskwa?	1 2960
Green George H.	Psychoanaliza w szkole	1 2961
Grodecki Roman i Zachorowski St.	Dzieje Polski średniowiecznej tom I	1 2962
Grzelak Władysław	Na wodach Narwi i Pilicy	1 2963
Gumplowicz Prof. Władysław	Rozwój gospodarstwa światowego	1 2964
Gulińska Zofja	Grundtwig wychowawca narodu duńskiego	1 2965, 2966

Gumplowicz Wład.	Australja i Oceanja . . .	1 2967
Gruber Prof. Dr. Maks	Higjena życia płciowego . .	1 2968
Harbut Dr. J. St.	Noc listopadowa . . .	1 2969
Hamsun Knut	Kobiety u studni . . .	1 2970
Handelsman Marceł	Rozwój narodowości nowo- czesnej	2 2971
"	Konstytucja Trzeciego Maja r. 1791	1 2972
Haller Gen. Stan.	Naród a armja	1 2973
Herbart Jan Fryder.	Pedagogika ogólna	1 2974
Hertz Benedykt	Bajki i satyry	1 2975
—	Historjografja Francji wie- ków średnich	1 2976
—	Historjografja Polski wie- ków średnich	1 2977
—	L'Histoire de la Civilisation Peinture—Skulpture	1 2978
Hoborski Dr Antoni	Trzy odczyty o nauczaniu matematyki w szkole średniej	1 2979
"	Wyższa matematyka	2 2980
Homer	Odysseja	1 2981
Horoszkiewicz R.	Pińsk i jego okolice	1 2982
"	Tradycje Ziemi pińskiej . .	1 2983
Hrabyk Piotr i Sawicki Ludomir	Metodyka geografji	1 2984
Hryniewiecki Bol.	Nasze lasy.	1 2985, 2986
Humniński Bolesław	Zasady opalania kotłów pa- rowych węglem	1 2987
Hupert Witold	Historja wojenna polska w zarysie	2 2988
Iwaszkiewicz Jarosł.	Legendy i demeter	1 2989
Jachowicz Stanisł.	Wiersze i bajki	1 2990

Jakubski Dr. Antoni	Z tajników życia	1 2991
Jałowiecki Miecz.	Po dworach i wsi litewskiej	1 2992
Janik Michał	Dzieje polaków na Syberji	1 2993
„	Dzieje szkolnictwa polskiego	1 2994
„	Hugo Kołłątaj monografia .	1 2995
„	Juljusz Słowacki (1809-1849)	1 2996
„	Mikołaja Reja żywot i pisma	1 2997
Janowski Aleksan.	Chrońmy przyrodę ojczystą	1 2998
Jaroszyński Tad.	Zaranie malarstwa pol- skiego	1 2999
Jarra Dr Eugen.	Ogólna teoria prawa	1 3000
Jelenta Cezary	Cyprjan Narwid.	1 3001
„	Druid Juljusz Słowacki . . .	1 3002
Jętkiewiczowa Z. i Ślusarska Z.	Pytania i zadania „Potopu“ i „Pana Wołodyjowskiego“.	1 3003, 3004, 3005, 3006, 3007
„	Pytania i zadania do analizy „Ogniem i mieczem“	1 3008, 3009
Jevons W. Stanley	Logika	1 3010
Jirasek Alojzy	Historja filozofów	1 3011
Joteyko J.	Losy naszej młodzieży a reforma ustroju szkolnictwa	1 3012
„	Metoda testów umysłowych i jej wartość naukowa	1 3013, 3014
Joteyko Tadeusz	Nowy podręcznik do nauki muzyki	3 3015
Kaczkowski Zygm.	Olbrachtowi rycerze	3 3016
Karaffa-Korbut Dr. Kazimierz	Zarys higjeny	1 3017

Karpowiczowa M. i Kruszevska Z.	Pieśń w szkole	1 3018, 3019
—	Kartki z pamiętnika Alkara	2 3020
Kautsky Karol	Nauki ekonomiczne Karola Marxa	1 3021
Kawerau Dr. Siegfried	Soziologische Pädagogik .	1 3022
Kelles-Krauz Dr. Kazimierz	Portrety zmarłych socjolo- gów	1 3023
Kerschensteiner Georg	Pojęcie szkoły pracy . .	1 3024, 3025
Key Ellen	Stulecie dziecka.	1 3026
Kielski Bolesław	Początki nauki języka fran- cuskiego	1 3027
Kijas Juljusz	Kaczkowski jako współza- wodnik Sienkiewicza . .	1 3028, 3029
Klarnerówna Zofja	Słowianofilstwo w litera- turze polskiej lata 1800 do 1848	1 3030
—	Klasyfikacja dziesiętna .	1 3031
Klecki Dr. Walerjan	Gatunek i rasa	1 3032
Kleiner Juljusz	Juljusz Słowacki tom IV .	2 3033
Kołaczkowski Dr. Stefan	Stanisław Wyspiański .	1 3034
„	Twórczość Jana Kaspro- wicza	1 3035
Komarnicki Dr. Wacław	Zarys ustroju państwowego Rzeczypospolitej Polskiej .	1 3037
„	O praworządność i zdrowy ustrój państwowy	1 3038
Komarnicki Lucjusz	Teatr szkolny	1 3036
Konarski Stanisław	Wybór pism politycznych .	1 3039
Kondratowicz Ludwik	Urodzony Jan Dęboróg i szkolne czasy	1 3040
Konic Henryk	Prawo rzeczowe	1 3041

Konopczyński Wład.	Geneza i ustanowienie Rady Nieustającej	1 3042
„	Sejm 1922 — 1927 bez ob- słonek	1 3043
Kopera Feliks	Muzeum Narodowe w Kra- kowie	1 3044
Kopernik Mikołaj	Wybór pism	1 3045
Korzon Tadeusz	Dzieje wojen i wojskowości w Polsce	3 3046
Kosiński Kazimierz	Szermierze poprawy Rzeczy- pospolitej	1 3047, 3048
—	Kosmos czasopismo za rok 1927	2 3049
Koszutski Stanisław	Walka młodzieży polskiej o wielkie ideały.	1 3050
Kot Stanisław	Andrzej Frycz Mdrzewski	1 3051
Kowalewski Dr G.	Zasady rachunku różnicz- kowego i całkowego	1 3052
Kowalski Dr Tad.	Turcja powojenna	1 3053
Kozicka-Dunin M.	Burza od wschodu	1 3054
Kozicki Władysław	Władysław Jaroeki	1 3056
Kozicki Stanisław	Na Sycylii.	1 3055
Kozikowski Eugen.	Różnica między dzieckiem a dojrzałym	1 3057
Kraszewski J. J.	Za Sasów (czasy Augusta II i Augusta III)	1 3058
Kraushar Aleksan.	Warszawa historyczna i dzisiejsza	1 3059
„	Warszawa za Stanisława Augusta (1764—1795).	1 3060
„	Kraszewski i Wielopolski	1 3061
„	Pan Andrzej hr. Zamoyski.	1 3062
„	Senator Nowosilcow i cen- zura za Królestwa Kongres.	1 3063

Kraushar Alexander	Życie domowe mieszczanina warszawskiego w wiekach dawnych	1 3064
"	Salony i zebrania literackie warszawskie	1 3065
"	Towarzystwo Warszawskie Przyjaciół Nauk. Monografia historyczna (1800-1836) .	8 3066
Kridl Manfred	Antagonizm wieszczów .	1 3067
"	Literatura polska wieku XIX część III	1 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073
Króliński Kazimierz	Polska literatura dla dzieci i młodzieży	1 3074
Kruszyński Ks. Dr Tadeusz	Dzieje sztuki starochrześcijańskiej	1 3075
Krzesiński X. Dr Andrzej	W obronie świata transcendentnego	1 3076
Krzymuski Dr Edmund	System prawa karnego .	1 3077
Krzywicki Ludwik	Studja socjologiczne .	1 3078, 3079
"	Takimi będą drogi wasze!	1 3080
Kucharski Eugen.	Aleksander Fredro .	1 3081
"	Fredro a komedja obca .	1 3082
Kudelka Ferdynand	Bitwa pod Kircholmem .	1 3083
Ku-Hung-Ming	Duch narodu chińskiego .	1 3084
Kuk Hipolit	Idea równości wobec prawa i pracy	1 3085
Kukulski Dr. Zygmunt	Pierwiastkowe przepisy pedagogiczne Komisji Edukacji Narodowej	1 3086
Kumaniecki Dr. Kazimierz Wł.	Zarys prawa administracyjnego na ziemiach Polski .	1 3087
Kuraś Ferdynand	Przez ciernie żywota .	1 3088

Kuśmierski Fr.	Konstrukcje wyrobów drewnianych	1 3089
Kutrzeba Stanisław	Gdańsk	1 3090
—	Kwartalnik Instytutu Naukowego do Badań Emigracji i Kolonizacji	1 3091
Kwiatkowski Marcin	O pocziwem wychowaniu dziatki	1 3092
Lack Stanisław	Fragment powieści o St. Wyspiańskim	1 3093, 3094
Lam D-r Stanisław	Polska literatura współczesna	1 3095
Laskowski Otton Pawłowski Bronisł.	Polska historia wojskowa	1 3096
Lednicki Dr. Wacław	Alfred de Vigny	1 3097
Lenin	Państwo a rewolucja	1 3098
Lepecki M. B.	W sercu czerwonego ładu	1 3099
Leśmian Bolesław	Łąka	1 3100
„	Sad rozstajny	1 3101
Lewicki Władysław i Zaklika Zenon	Inspektor szkolny i nauczyciel	1 3102, 3103
Libański Inż. Edmund	Walka o szczyt świata	1 3104
Lichtwark Alfred	Übungen in der Betrachtung von Kunstwerken	1 3105
Lilentalowa Regina	Dziecko żydowskie	1 3106
Limanowski Dr. B.	Historja demokracji polskiej w epoce porozbiorowej	2 3107
Lipiński Wacław	Szlakiem I brygady	1 3108
„	Wśród lwowskich orląt	1 3109
„	Za kratami więzień i drutami obozów tom I	1 3110

Lubomirski Stan.	Pamiętnik	1 3111
Ludwig Emil	Napoleon	2 3112
Łoś Jan	Początki piśmiennictwa polskiego	1 3113
„	Gramatyka polska	1 3114
„	Gramatyka starosłowiańska	1 3115
Łoza St.	Prof. Ignacy Mościcki Prezydent Rzplitej Polskiej	1 3116
Łubieński Stefan	Miedzy wschdoem a zachodem	1 3117
Machiavelli Mikołaj	Myśli o ludziach.	1 3118
Maciejowski Józef	Dwaj marszałkowie Ks. Józef Poniatowski i Józef Piłsudski	1 3119
Maciejewski Jerzy Konrad	Pograniczne ogniska	1 3120
Mączka Józef	Starym szlakiem	1 3121
Maeterlinck Maurycy	Inteligencja kwiatów	1 3122
Maeterlinck Maur.	Śmierć	1 3123
Majewski Erazm	Kapitał	1 3124
Maeterlinck Maur.	Życie pszczoł	1 3125
Makowski W.	Prawo karne	1 3126
Makuszyński Kornel	Śmieszni ludzie	1 3127
„	Wycinanki	1 3128
Malinowski Edmund	Dziedziczność i zmienność	1 3129
Maliszewski Edward	Stosunki narodowościowe w Rzeczypospolitej Polskiej	1 3130
Małkowski Witold	Teatr w szkole i w domu ludowym	1 3131

Małkowski Witold	Zasady charakteryzacji teatralnej	1 3132
Marchlewski Dr. Leon	Podręcznik do badań fizjologiczno-chemicznych	1 3133
„	Chemja organiczna	1 3134
Marja królowa Rumunji	Głos na szczytach	1 3135
Maliszewski	O mniejszościach	1 3136
Markuszewicz Dr. Roman	Psychoanaliza i jej znaczenie lecznicze	1 3137
Marjański J.	Zarys historii wychowania	1 3138
Maszevska-Knappe Janina	Tajniki świata	1 3139
Michaelis-Henning E. De	Burza dziejowa	1 3140
Mickiewicz Adam	Les slaves	1 3141
Mickiewicz Wład.	Pamiętnik	3 3142
—	Miesięcznik pedagogiczny	1 3143
Milata Alojzy	Województwo Śląskie	1 3144
Miller Antoni	Powołanie	1 3145
Mileski Wacław	Polska filozofja narodowa	1 3146
Miłaszewska Wanda	Pierwsza miłość	1 3147
—	Minerwa Polska za 1927 r.	1 3148
Mitana Tadeusz	Religijność Skargi	1 3149
Mondalski Wiktor	W sprawie łatwiejszych regionalnych badań naukowych	1 3150
Montaigne Michał	Wybór dzieł	1 3151
Moore G. E.	Zasady etyki	1 3152
Morawski Dr. Stan.	W Petersburgu	1 3153

Morawski Dr. Juljusz	Choroby psychiczne oraz zasady walki z niemi .	1 3154
Morawski Kazim.	Walka o język polski w w czasach odrodzenia .	1 3155
Morozewicz J.	Liga ochrony przyrody .	1 3156
Moszyński Kazim.	Polesie wschodnie . .	1 3157
Mrowiński-Płoczywłos Jan	Stadło małżeńskie 1561 r. .	1 3158
—	Nauczyciel Polski z r. 1927	1 3159
—	Nasz dorobek społeczny .	1 3160
Natanson Dr Władysław	Oblicze natury . . .	1 3161
„	Porządek natury . . .	1 3162
Natopr Paul	Socialpädagogik. . .	1 3163
—	Nauka polska Tom VI, VII, VIII i IX	1 3164, 3165, 3166, 3167
—	Naukowa organizacja pracy.	1 3168
Niedziałkowska — Dobaczewska Wanda	Kamienica za Ostrą Bramą.	1 3169
Niemcewicz J. U.	Pamiętnik z 1830/31 r. .	1 3170
Niewęgłowski B.	Questions D'Arithmetique .	1 3171
Nitecki Ks. Dr Marjan	Nowa mistyczna filozofja Bergsona i jej losy . .	1 3172
Nowaczyński Adolf	Facecje z Lodomierji . .	1 3173
Ogijenko Prof. J.	Powstanie alfabetu oraz języka literackiego u słowian.	1 3174
„	O naprawie Rzeczypospolitej	1 3175
Oppman Artur	Poezje Tom I i III . .	2 3176

Orkan Władysław	Drogą czwartaków od Ostrowca na Litwę 1915 . . .	1 3177
Orliński Bolesław	Mój lot Warszawa Tokio — Warszawa	1 3178
Orsetti Marja	Piotr Kropotkin	1 3179
Orzechowski Stanisław	„Fidelis subditus“	1 3180
Ossendowski Antoni	Niewolnicy słońca	2 3181
—	Oświata pozaszkolna za lata 1922, 1923	1 3182, 3183
Paczoski Józef	Szkice fitosocjologiczne	1 3184
—	Pamiętnik Mikołaja II od r. 1890 do 31.XII-1917 r.	1 3185
—	Pamiętnik IV powszechnego zjazdu historyków polskich w Poznaniu	2 3186
Papee Dr Fryderyk	Studja i szkice z czasów Kazimierza Jagiellończyka	1 3187
Parandowski Jan	Dwie wiosny	1 3188
Pasternak Dr Józef	Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych	1 3189
Paszkiewicz Henryk	Polityka ruska Kazimierza Wielkiego	3190 1
Pawłowski St. Jakubski A.	Z polskiego brzegu	1 3191
Petrażycka-Tomicka Jadwiga	O żywych kamieniach	1 3192
Piekarski Dr Marek	O zbliżeniu szkół ogólnokształcących i zawodowych	1 3193
Pietkiewicz Zenon	Gospodarka miast polskich	1 3194
Pigoń Stanisław	Z epoki Mickiewicza	1 3195

Piłsudski Józef	Wspomnienia o Gabrjelu Narutowiczu	1 3196
Pini Tadeusz	Krański. Życie i twórczość	1 3197
Pirandello Luigi	Cień Macieja Paskala.	1 3198
Pochmarski Bolesł.	Nowe pokolenie tom I	1 3199
Pogonowski Dr Jerzy	T. G. Masaryk	1 3200
Pohoska Hanna	Dydaktyka historii	1 3201
—	Polityka Gospodarcza zagadnienie administracyjne	1 3202
—	Polska gospodarcza. Vademecum	1 3203
Pomiarowski Leon	Doktryna a twórczość	1 3204
—	Pomorze i Ziemia chełmińska w przeszłości	1 3205
Porębowicz Edward	Św. Franciszek z Assyrzu	1 3206
Porębski Inż. Eug.	Wykłady psychotechniki	1 3207
Potkański Karol	Pisma pośmiertne	2 3208
—	Prace naukowe. Biuletyn za lata 1925/26	1 3209
—	Praca ręczna w szkole za rok 1927	1 3210
Prochaska Antoni	Hetman Stanisław Żółkiewski	1 3211
Przybyszewski St.	Dzieci szatana	1 3212
„	Moi współcześni wśród obcych	1 3213
—	Przyjaciel szkoły Rocznik VI	1 3214
Ptaśnik Jan	Kultura wieków średnich	1 3215
Rittner Tadeusz	Mędzy nocą a brzaskiem	1 3216

—	Rocznik Gdański r. 1927	1 3217
—	Rocznik Poleski r. 1927	1 3218
Rodin August	Sztuka	1 3219
Rodziewiczówna Marja	Niedobitowski z granicznego bastjonu	1 3220
Rolland R.	Żywot Michała Anioła	1 3221
Roux Alfons	Życie artystyczne ludzkości	1 3222
Rowid Henryk	System daltoński w szkole powszechnej	1 3223
Rozwadowski Jan	My a Ruś i Litwa	1 3224
„	O zjawiskach i rozwoju języka	1 3225
Rubczyński Dr Witold	Filozofja życia duchowego	1 3226
Rundstein Szymon	Zasady teorji prawa	1 3227
Rupp Dr Hans	Probleme und Apparate zur experimentellen / Pädagogik und Jugendpsychologie	1 3228
Rutkowski Jan	Poddaństwo włościan w XVIII wieku w Polsce	1 3229
„	Zarys gospodarczych dzie- jów Polski w czasach przed- rozbiorowych	1 3230
Rybarski Roman	System ekonomji politycznej tom I.	1 3231
Rybka Dr Eugenjusz	Ćwiczenia z globusem ziem- skim w szkole średniej	1 3232, 3233, 3234
Sarfatti Małgorzata	Dux	1 3235
Sarjusz-Wolska Stanisława	Zarys wychowania moral- nego	1 3236
Schuré Edward	Ewolucja boska od sfinksa do Chrystusa	1 3237
Sédir	Kształcenie woli	1 3238
Semkowicz Wład.	Sprawa św. Stanisława	1 3239

Sieroszewski Wacł.	Józef Piłsudski pierwszy Marszałek Polski	1 3240
Sierpiński Dr. Wacław	Zarys teorii mnogości część II Topologja ogólna	1 3241
Siedlecki F.	Helena Modrzejewska	1 3242
Sikorski W.	Nad Wisłą i Wkrą z atla- sem	2 3243
Sinko Tadeusz	Echa klasyczne w literatu- rze polskiej	1 3244
Sljoskin Jurij	Olga Org	1 3245
Smoleński Jerzy	Morze i Pomorze	1 3246
Smolka Stanisław	Dziennik Franciszka Smolki	1 3247
„	Polityka Lubeckiego	2 3248
Smoleński Władysł.	Monteskjusz w Polsce wie- ku XVIII	1 3249
Sobieski Wacław	Dzieje Polski	1 3250
„	Szkice historyczne	1 3251, 3252
„	Trybun ludu szlacheckiego	1 3253
„	Żółkiewski na Kremlu	1 3254
Sobolewska-Rauch D-r Janina	Pogadanki o higjenie	1 3255
Sokal Dr. Klemens	Karta indywidualna dziecka w szkołach powszechnych	1 3256
Sorel Albert	Kwestja wschodnia w w.XVIII	1 3257
Spławiński Lehr Tadeusz	Zarys gramatyki języka sta- ro-cerkiewno-słowiańskiego	1 3258
—	Sprawozdanie za rok 1926 Centralnego Związku Kółek Rolniczych	1 3259
—	Sprawozdanie za rok 1927/28 Zarządu Głównego T.N.S.W.	1 3260

—	Sprawozdanie z czynności i posiedzeń Polskiej Akademji Umiejętności za rok 1927	1 3261
Srebrny Stefan	Wzory do literatury starożytnej Grecji	1 3262
Srokowski Konst.	Elita bolszewicka	1 3263
"	N. K. N. Zarys historii Naczelnego Komitetu Narodowego	1 3264
"	Sprawa narodowościowa na kresach wschodnich	1 3265
Staff Leopold	Fletnia chińska	1 3266
"	Wybór poezyj	1 3267
Starzyński Stanisł.	Współczesny ustrój prawnopolityczny Polski i innych państw słowiańskich	1 3268
Starzyński Stefan	Litwa. Zarys stosunków gospodarczych	1 3269
—	Stanisław Staszic	1 3270, 3271
Staszic Stanisław	Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego	1 3272
—	Statut Towarzystwa Ligi Ochrony Przyrody	1 3273
Stefczyk Dr. Franc.	O spółkach oszczędności i pożyczek	1 3274
Sterling Dr Wład.	Dziecko nerwowe	1 3275
Stevenson Ludwik Robert	Czarna strzała	1 3276
Stojowska G.	Metoda Pranga wychowania artystycznego w szkołach początkowych	1 3277
Stoliński Sigismond	Les Allemands en Pologne	1 3278

Stoliński Zigismond	Szkolnictwo niemieckie w Polsce	1 3279
Strug Andrzej	Mogiła nieznanego żołnierza	1 3280
Struś Pułkownik (Dr Jan Stella-Sawicki).	Moje wspomnienia (1831 — 1910)	1 3281
—	Studja staropolskie. Księga ku czci Aleksandra Brückuera	1 3282
Studnicki Władysł.	Zarys statystyczno-ekonomiczny ziem północno-wschodnich.	1 3283
„	Z przeżyć i walk	1 3284
Suchodolski Bogdan	Reforma szkolnictwa średniego w Niemczech	1 3285, 3286
„	Seweryn Goszczyński życie i dzieła	1 3287
Sully James	Umysłowość ludzka	1 3288
Świątkowski Wacł.	W dorzeczu Narwi	1 3288
Świętochowski Aleksander	Historja chłopów polskich	1 3290
Syrokomla Władysł.	Urodzony Jan Dęboróg	1 3291
Szaniawski Jerzy	Łgarze pod „Złotą Kotwicą“	1 3292
Szawlewski Dr Mieczysław	Wychodźstwo polskie w Stanach Zjednoczonych Ameriki	1 3293
Szczepanowski Stan.	Myśli o odrodzeniu narodem	1 3294
Szczepański Ks. Dr Władysław	Egea i Hatti	1 3295
„	Palestyna za czasów Chrystusa	1 3296
Szelągowski Adam	Wzrost Państwa Polskiego w XV i XVI w.	1 3297, 3298

Szeptycki Stanisław	Front litewsko-białoruski .	1 3299
Szerer Mieczysław	Sprawa urzędnicza w demokracji	1 3300
—	Szkoła za rok 1927	1 3301
—	Szkoła Jadwigi Sikorskiej w Warszawie	1 3302
—	Szkolnictwo i oświata za rok 1927	1 3303
Szober Stanisław	Zarys językoznawstwa ogólnego	1 3304, 3305
Szottowa Anna	Międzynarodowy żyd	1 3306
"	Międzynarodowy żyd. Działalność żydów w Stanach Zjednoczonych Ameryki Żydzi a Polska	1 3307
Szpotkański Stanisł.	Mochnacki	1 3308
Szromba Dr Marjan Stanisław	Polska literatura spółdzielcza	1 3309
Szuścik Jan	Pamiętnik z wojny i niewoli (1914—1918)	1 3310
Szykowski Marjan	Współczesna literatura polska (1863—1923)	1 3311
Szyszko Michał Bohusz	Wyznania św. Agustyna	1 3312
Tarnowski Dr Wł.	O polskich przekładach dramatów Szekspira	1 3313
Taylor Frederick W.	Zarządzanie warsztatem wytwórczym	1 3314
—	Teatr ludowy Rocznik XIX	1 3315
—	Technika ciepła Rocznik II, III, IV i V	1 3316, 3317, 3318, 3319
—	Tematy maturalne na terenie Rzplitej Polskiej w 1927 r.	1 3320

Teslar Tadeusz	Narody w sieci Sowietów	1 3321
Thompson C Ber- trand	System Taylora	1 3322
Tillinger Inż. Tad.	Podstawy psychologiczne wydajności pracy	1 3323
Tomicka Jadwiga	Kobieta w piśmiennictwie polskiem po roku 1863 . .	1 3324
Tomkowicz Dr. Sta- niław	Style w architekturze ko- ścielnej	1 3325
Tokarz Dr. Wacław	Armja Królestwa Polskiego (1815—1830)	1 3326
Towiański Andrzej	Kościół Chrystusowy. Izrael Sztuki piękne Listy . .	1 3327
„	Ogłoszenie sprawy Bożej. Polska. Naród. Sługa Boży. Z doświadczeń i przeżyć .	1 3328
Turman Jerz	Uprawa roli i roślin . . .	1 3329
—	Tydzień szkoły pracy . .	1 3330
—	Tygodnik ilustrowany za rok 1927	1 3331
Tyszkowski Kazim.	Hetman Stanisław Żółkiew- ski	1 3332
„	Jan Zamoyski	1 3333
Ujejski Józef	Król Nowego Izraela . .	1 3334
„	Listy Norwida do Augusta Cieszkowskiego i Z. Kra- sińskiego	1 3335
Unamuno Miguel de	Mgła	1 3336
—	Vade mecum dla słuchaczy nauk matematycznych i przyrodniczych	1 3337
Vaihinger Dr. Jan	Filozofja Nietzschedo . .	1 3338

Vancura Władysław	Piekarz Jan Marhoul.	1 3339
Vico Jan Baptysta	Nowa nauka	1 3340
Villon Franciszek	Wielki testament	1 3341
Voltaire	Refleksye	1 3342
Wakar Włodzim.	Zadania państwa samorządu i społeczeństwa w sprawie organizacji oświaty	1 3343
Wassermann Jakób	Dziecię Europy czyli Kacper Hauser	1 3344
Wasilewski Leon	Dzieje męczeńskie Podlasia i Chełmszczyzny	1 3345
Wasilewski Zygm.	Współcześni	1 3346
Wasylewski Stan.	Pod urokiem zaświatów	1 3347
"	Przypadki Króla Jegomości	1 3348
"	O miłości romantycznej	1 3349
"	U księżnej pani	1 3350
"	Opowieści dziewczęce	1 3351
"	Sprawy ponure	1 3352
Weinfeld Dr Ignacy	Tablice statystyczne Polski za lata 1925 i 1926	1 3353
Weyssenhoff Józef	Soból i panna	1 3354
"	Sprawa Dołęgi	2 3355
"	O sztuce pisarskiej Pawła Cazin	1 3356
"	Syn marnotrawny	1 3357
"	Żywoć i myśli Zygmunta Podfilipskiego	1 3358
Wierzbowski Teod.	Wiersze polityczne i przepowiednie, satyry i paskwile z XVI wieku	1 3359

Więckowska Helena	Opozycja liberalna w Królestwie Kongresowem (1815—1830)	1 3360
Wilczyński Dr Jan	Zarys zoologii	1 3361
Windakiewicz Stan.	Piotr Skarga	1 3362
„	Teatr polski przed powstaniem sceny narodowej . .	1 3363
Witkiewicz Stanisław Ignacy	Teatr.	1 3364
„	Testament	1 3365
Woerman Karol	Czego nas uczą dzieje sztuki	1 3366
Wojciechowski Konstanty	Przewrót w umysłowości i literaturze polskiej po roku 1863	1 3367
„	Wiek oświecenia.	1 3368
Wojciechowski Stanisław	Kooperacja w rozwoju historycznym	1 3369
„	Romuald Mielczarski	1 3370
Wołoszynowski Jul.	O Twardowskim	1 3371
Woycicki Kazimierz	Walka na Parnasie i o Parnas	1 3372
Woycicki Zygmunt	Obrazy roślinności Królestwa Polskiego	9 3373
Wroński-Hoene	Kanony logarytmów	1 3374
—	Współczesna Chorwacja . .	1 3375
Wybicki Józef	Życie moje	1 3376
—	Wykłady o gospodarce cieplnej	1 3377
Zakrzewski Stanisł.	Mieszko I jako budowniczy Państwa polskiego	1 3378
—	Z bojów brygady Piłsudskiego	1 3379

Zdziechowski Prof. Dr. Marjan	Walka o duszę młodzieży .	1 3380
"	Władysław Syrokomla .	1 3381
"	Wpływy rosyjskie na duszę polską	1 3382
Zegadłowicz Emil	Siedem pieśni zgrzebných o Janie Kasprowiczu .	1 3383
Zieliński Prof. Tad.	Historja kultury antycznej	2 3384
"	Religja helenizmu . . .	1 3385
"	Helenizm i judaizm . . .	1 3386
"	Rozwój moralności w świe- starożytnym od Homera do Chrystusa	1 3387
"	Ziemia za lata 1911; 1912; 1914-1919; 1920; 1922, 1923; 1924; 1925; 1926; 1927; .	1 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398
Zweig Stefan	Pierwsze przeżycia . . .	1 3399
Żeromski Stefan	Biała rękawiczka . . .	1 3400
"	Dla młodzieży	2 3401
"	Echa leśne.	1 3402
"	Inter Arma	1 3403
"	Ludzie bezdomni	1 3404
"	Ponad śnieg bielszym się stanę.	1 3405
"	Projekt akademji literatury polskiej	1 3406
"	Silaczka — Na pokładzie .	1 3407

	Słowo o Bandosie	1 3408
„	Wisła.	1 3409
„	Nawracanie Judasza	1 3410
„	Zamieć	1 3411
„	Elegie i inne pisma	1 3412
Żuławski Jerzy	Na srebrnym globie	1 3413
—	Naokoło świata za rok 1927	1 3414
Trzaska Ewert i Michalski	Ilustrowana encyklopedia tom IV	1 2245

83.

Z A R Z A D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 18 czerwca 1928 r.

w sprawie statutu Państwowych Kursów Nauczycielskich.

Wydaje następujący statut Państwowych Kursów Nauczycielskich:

I. Cel i organizacja.

§ 1. Celem państwowych kursów nauczycielskich jest kształcenie zawodowe kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych.

§ 2. Państwowe kursy nauczycielskie mogą być zakładami koedukacyjnymi.

§ 3. Nauka na państwowych kursach nauczycielskich trwa rok.

§ 4. Przy państwowych kursach nauczycielskich mogą być organizowane kursy dokształcające dla nauczycieli.

§ 5. Przy państwowych kursach nauczycielskich istnieje z reguły szkoła ćwiczeń.

Nadto kursy korzystają w miarę potrzeby ze szkół powszechnych, wyznaczonych przez władze szkolne, jako z terenu praktycznych ćwiczeń kandydatów na nauczycieli.

§ 6. Liczba uczniów w poszczególnych oddziałach państwowych kursów nauczycielskich nie może przekraczać 40, a w poszczególnych oddziałach szkoły ćwiczeń 30.

§ 7. Państwowe kursy nauczycielskie mogą być tworzone bądź to jako zakłady samodzielne bądź też przy seminarjach nauczycielskich.

§ 8. Pod względem kwalifikacyj stosują się do dyrektorów i nauczycieli państwowych kursów nauczycielskich przepisy, ustanowione dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich.

Mianowanie dyrektorów i nauczycieli odbywa się w trybie, przepisany dla nauczycieli seminarjów nauczycielskich.

§ Kierownictwo państwowych kursów nauczycielskich sprawuje dyrektor przy współudziale Rady Pedagogicznej.

II. Uczniowie.

§ 10. Od kandydatów, wstępujących na państwowe kursy nauczycielskie, wymaga się zdolności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, stwierdzonej przez lekarza szkolnego zakładu, oraz świadectwa dojrzałości z państwowej lub posiadającej prawa szkół państwowych szkoły średniej ogólnokształcącej lub świadectwa ukończenia takiej szkoły zawodowej, którą Minister uzna za równoważącą do tego celu.

W razie dłuższej niż półroczna przerwa, pomiędzy chwilą opuszczenia szkoły średniej przez kandydata, a chwilą złożenia podania na kursy, wymaga się od kandydata świadectwa moralności, wydanego przez państwowe władze administracji ogólnej I instancji.

§ 11. Uczniowie państwowych kursów nauczycielskich otrzymujący stypendja z funduszy państwowych, obowiązani są bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu do dwuletniej pracy nauczycielskiej w szkole, wyznaczonej przez władze szkolne.

Uczniowie, którzy nie spełnią powyższego zobowiązania, winni zwrócić na rzecz Skarbu Państwa w całości kwotę, pobraną tytułem stypendjum.

III. Program i organizacja nauki,

§ 13. W zakres programu nauki na państwowych kursach nauczycielskich wchodzi następujące przedmioty:

psychologia, historia wychowania, pedagogika z organizacją szkolnictwa, dydaktyka ogólna i metodyka przedmiotów i zajęć w szkole powszechnej, praktyka pedago-

giczna, higjena, śpiew, ćwiczenia cielesne. rysunki, roboty ręczne.

Na kursach za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mogą być wprowadzane przedmioty dodatkowe.

Liczbę godzin przeznaczonych na naukę poszczególnych przedmiotów oraz ogólny zakres programu nauki ustali Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego osobnem zarządzeniem.

§ 14. W szkole ćwiczeń obowiązuje program szkoły powszechnej. Zmiany mogą być wprowadzane za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 15. Program poszczególnych państwowych kursów nauczycielskich może być na podstawie decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego tak ustalony, aby bądź to wszyscy uczniowie, bądź ich część mogli oprócz kwalifikacyj do nauczania w języku polskim uzyskać kwalifikacje do nauczania w innym języku, będącym językiem nauczania w publicznych szkołach powszechnych,

W tym celu w takich państwowych kursach nauczycielskich:

- 1) nauczanie wszystkich przedmiotów będzie uwzględniało potrzeby uczniów, dążących do uzyskania tych kwalifikacyj,
- 2) jako oddzielny przedmiot nauczania będzie wprowadzona metodyka nauczania języka, o który w danym wypadku chodzi oraz
- 3) będzie zorganizowana praktyka pedagogiczna w tym języku.

§ 16. Rok szkolny dzieli się na państwowych kursach nauczycielskich na 2 semestry: od 1 września do końca stycznia i od 1 lutego do końca czerwca.

W sprawie przerw w zajęciach szkolnych i feryj świątecznych kursy podlegają przepisom, ustanowionym dla szkół średnich ogólnokształcących.

§ 17. Uczniowie państwowych kursów nauczycielskich są obowiązani do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne i bez zezwolenia Kuratorjum Okręgu Szkolnego nie mogą studjować równocześnie w innych uczelniach.

IV. O egzaminie i dyplomie.

§ 18. Po skończeniu nauki na państwowych kursach nauczycielskich uczniowie przystępują do egzaminu dyplomowego na nauczyciela szkół powszechnych.

O dopuszczeniu ucznia do tego egzaminu decyduje Rada pedagogiczna kursów na specjalnem posiedzeniu, uchwalając na niem równocześnie stopnie, jakie mają być wystawione w dyplomie ucznia z tych przedmiotów nauczania na kursach, z których niema egzaminu.

Uczniowie, którzy ze względu na brak słuchu muzycznego nie uczynili dostatecznych postępów w nauce śpiewu, mogą otrzymywać dyplomy bez oceny z tego przedmiotu.

Do egzaminu mogą być dopuszczeni uczniowie, którzy mają co najmniej dostateczną ocenę roczną ze wszystkich przedmiotów, z których wystawia się osobne stopnie w dyplomie.

§ 19. Egzamin jest piśmienny i ustny. Egzamin piśmienny odbywa się z pedagogiki,

Ocena otrzymana z egzaminu piśmiennego, nie decyduje o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu ucznia do egzaminu ustnego, wpływa natomiast na ocenę ogólną z pedagogiki, wystawianą w związku z egzaminem ustnym,

§ 30. Egzamin ustny odbywa się: 1) z psychologii, 2) z pedagogiki i 2) z dydaktyki ogólnej.

Uczniowie, którzy oprócz kwalifikacyj do nauczania w języku polskim pragną uzyskać kwalifikacje do nauczania także w innym języku, będącym językiem nauczania w publicznych szkołach powszechnych, zdają nadto egzamin z metodyki nauczania tego języka.

§ 21. Egzamin odbywa się przed państwową komisją egzaminacyjną, którą stanowią: 1) delegat Kuratorjum Szkolnego jako przewodniczący, 2) dyrektor kursu i 3) nauczyciele przedmiotów, z których odbywa się egzamin.

§ 22. Uczniowie, którzy ze wszystkich przedmiotów otrzymali oceny co najmniej dostateczne, otrzymują dyplomy na nauczycieli szkół powszechnych według wzoru, podanego w załączniku do niniejszego statutu.

Dyplom, uprawniający do nauczania w języku polskim oraz w innym języku, będącym językiem nauczania w publicznych szkołach powszechnych, mogą uzyskać tylko ci uczniowie, którzy na świadectwach szkolnych, na podstawie których zostali przyjęci na państwowe kursy nauczycielskie (§ 10) mają ocenę z danego języka. Na dyplomie takim wpisuje się zdanie:

„Dyplom niniejszy daje kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach powszechnych w języku polskim i w języku.....“.

§ 23. W szczegółach formalnej strony egzaminu, o których niniejszy statut nie stanowi, w sprawie odstąpienia od egzaminu, niezdania go i t. p. obowiązują przepisy, podane w regulaminie seminarjalnego egzaminu dojrzałości,

V. Przepisy końcowe.

§ 24. Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem 1-go września 1928 r. i od tej chwili traci moc obowiązującą statut Państwowych Kursów Nauczycielskich z dnia 18-go 1920 r. Nr. 22561/I (Dz Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 23, poz. 154).

Warszawa, dnia 18 czerwca 1928 r. (Nr. I. 8934/28).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) Dr. Dobrucki.

Załącznik do statutu
Państwowych Kursów Nauczycielskich

PAŃSTWOWE KURSY NAUCZYCIELSKIE.

w.....

Nr.....
19

D y p l o m

na nauczyciela szkół powszechnych

P.....

urodz..... dnia..... 1..... r. w.....

powiatu..... województwa.....

religji.....przyjęt.....w r. 19 na Państwowe

Kursy Nauczycielskie w..... na podstawie

świadcstwa

.....uczęszczał..... na wymienione Kursy od dnia

..... 19..... r. do dnia 19.....r.,
 poczem zdawał egzamin dyplomowy na nauczyciela
 szkół powszechnych i otrzymał stopnie następujące:

z psychologii
z historii wychowania
z pedagogiki z organizacją szkolnictwa.
z dydaktyki ogólnej
z metodyki przedmiotów i zajęć w szk.
powszech.
z praktyki pedagogicznej
z higieny
ze śpiewu
z ćwiczeń
z ćwiczeń cielesnych
z rysunków.
z robót ręcznych.
.
.

Pan
 w czasie pobytu na państwowych kursach nauczyciel-
 skich pobrał.....stypendjum w łącznej kwocie
i jest obowiązany.....do dwu-
 letniej pracy nauczycielskiej w szkole wyznaczonej
 przez władze szkolne.

Niniejszy dyplom w myśl art. 1 rozporządzenia
 Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 roku
 o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół pow-
 szechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258 i Nr. 53, poz.
 512) uprawnia Pan
 do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach
 powszechnych.

W....., dn.....19.....r.

Przewodniczący
 Komisji Egzaminacyjnej:

Dyrektor
 Państwowych Kursów Nauczycielskich:

Egzaminatorowie:

Skala stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, nie-
 dostateczny.

84.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego.

Warszawa,

Dnia 19 czerwca 1928 roku.

Nr. II-9750/28.

Z A R Z Ä D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 19 czerwca 1928 roku

W sprawie programu geografji w gimnazjach państwowych.

Zmieniając częściowo rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 października 1926 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15 poz. 197), odraczam wprowadzenie w klasie VII wydziału matematyczno-przyrodniczego jednej godziny geografji na rok szk. 1929/30. Wobec tego w roku szk. 1928/29 w klasie VII wydziału matematyczno-przyrodniczego pozostają 4 godziny tygodniowo, przeznaczono—zgodnie z dotychczasowym programem—na geologję z mineralogją.

Minister (—) **Dr. Dobrucki.**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

dnia 2 lipca 1928 roku

Nr. II-10738/28.

do wiadomości i zastosowania się w roku 1928/29
oraz w roku 1929/30.

Naczelnik Wydziału
(—) **J. Bobka.**

85.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie dodatku ekonomicznego dla emerytów, którzy zawarli małżeństwo po przejściu na emeryturę.

Ministerstwo Skarbu, pismem z dnia 1 czerwca 1928 r. L. C. I. 7237/5/28 nadesłano następujące wyjaśnienie:

Wprawdzie w myśl § 5 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej emeryt może pobierać dodatek ekonomiczny na żonę zaślubioną przed przejściem w stan spoczynku, jednakowoż Najwyższy Trybunał Administracyjny wyrokiem z dnia 9 kwietnia 1927 r. w sprawie Wacława Jankowskiego do L. Rej. 1902/25 orzekł że do otrzymywania dodatku ekonomicznego na żonę, w myśl art. 20 ustawy emerytalnej mają prawo również emeryci, którzy zawarli związek małżeński już po przeniesieniu w stan spoczynku ponieważ wspomniany art. 20 żadnego ograniczenia pod tym względem nie zawiera i nie daje podstawy do wykładni rozszerzającej.

Wobec tego—pomimo zastrzeżenia, jakie zawiera § 5 rozporządzenia rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 roku (D. U. R. P. Nr. 32, poz. 320)—emerytom, którzy zawarli związek małżeński już po przejściu w stan spoczynku, należy przyznawać dodatek ekonomiczny na żonę przy zastosowaniu postanowień art. 36 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. t. j. od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu i udowodnieniu w myśl powyżej powołanego przepisu prawa do dodatku ekonomicznego na żonę — nie wcześniej jednak, jak poczynając od 1 października 1923 r.

Powyższe podaje się do wiadomości.

Warszawa, dnia 15 czerwca 1928 r. (Nr. O. Prez. 3623/28)

p.o. Podsekretarza Stanu

(—) W. Żłobicki

86.

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych Liceum Krzemie-
nieckiego i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w spra-
wie uzyskiwania zezwoleń na nauczanie w szkołach
średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczy-
cielskich.**

Nawiązując do treści okólnika z dnia 18 października 1926 r. (Dz. Urz. Min. W.R. i O.P. nr. 15 poz. 200) i uzupełniając postanowienia w nim zawarte, zarządzam co następuje.

Kandydaci na nauczycieli w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, którzy mają zamiar w myśl art. 3 ustawy o kwalifikacjach do nauczania i okólnika wymienionego ubiegać się o tymczasowe zezwolenie na nauczanie w szkołach średnich, względnie o dopuszczenie ich do t. zw. praktyki przedegzaminowej, winni w podaniach swoich przedstawiać świadectwa ze zdanych pomyślnie kolokwjów w zakresie nauk pedagogicznych, a **zwłaszcza w zakresie dydaktyki szczegółowej** danego przedmiotu. W tym celu kandydaci ci winni w czasie swoich studjów naukowych w uniwersytetach, o ile tylko nie zachodzą jakieś poważne trudności lokalne, uczęszczać na odnośne wykłady.

Wymagania przedstawiania świadectw kolokwjalnych należy stosować począwszy od r. szk. 1929/30.

Warszawa, dnia 20 czerwca 1929 r. (Nr. II. 8390/28.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **Dr. Dobrucki**

87.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa

dnia 14 sierpnia 1928 r.

Nr. II. P. 9862/28.

**Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicz-
nego do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Dyrekcji państwowych
szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich
w sprawie świadectw odejścia.**

Ministerstwo wyjaśnia i zarządza co następuje:

I) Świadectwa odejścia wydaje się uczniom opuszczającym w ciągu półrocza daną szkołę.

II) W rubryce „Uwagi” na formularzach świadectw odejścia dla szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich należy w zasadzie zaznaczać tylko formalne okoliczności, w jakich następuje odejście ucznia ze szkoły, a więc np.: „odchodzi z powodu przeniesienia się rodziców, odchodzi z powodu dłuższej choroby, uniemożliwiającej naukę” etc. w tych i podobnych wypadkach—po zaznaczeniu tych formalnych okoliczności — możnaby stosować formułę: „odchodzi bez przeszkody” z ewentualnym dodatkiem: „na własne żądanie”.

III) Gdyby przy zgłoszonem zwolnieniu ucznia ze szkoły zachodziły jakieś przeszkody, np.: nieuiszczenie należnych taks, zatrzymanie książek z biblioteki szkolnej i t. p., należy wstrzymać się z wydaniem świadectwa odejścia aż do tej chwili, kiedy przeszkody będą usunięte i ew. pretensje szkoły zaspokojone.

IV) W wypadkach usunięcia ucznia z danej szkoły rubryki: „Uwagi” nie należy wypełniać, przeprowadzając jedynie linję.

V) Jeżeli uczeń opuszcza daną szkołę z końcem półrocza (lub roku szkolnego), nie otrzymuje on osobnego świadectwa odejścia. Okoliczności, o których mowa w ustępie II, stwierdza naówczas dyrekcja szkoły na świadectwie półrocznem względnie rocznem.

VI) Uczniom wydalonym ze wszystkich szkół nie wydaje się świadectwa, ani też nie umieszcza się żadnej klauzuli na świadectwie rocznem czy półrocznem.

(—) Wł. Żłobicki.

p. o. Podsekretarza Stanu

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Dnia 27 sierpnia 1928 r.

Nr. II-14783/28.

do wiadomości i zastosowania się.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
Naczelnik Wydziału

(—) J. Wilk.

88.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 sierpnia 1928 roku

**W sprawie przekazania niektórych spraw kompetencji
Kuratorów Okręgów Szkolnych.**

Celem rozszerzenia kompetencji Kuratorów Okręgów Szkolnych na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. Rz. P. Nr. 50, poz. 304), zarządzam co następuje:

§ 1. Prócz spraw, należących do kompetencji Kuratorów Okręgów Szkolnych, na mocy dotychczas obowiązujących przepisów w odniesieniu do nauczycieli podległych im szkół, przekazuję Kuratorom prawa:

1) mianowania i zwalniania tymczasowych nauczycieli państwowych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich,

2) przeniesienia na własną prośbę stałych nauczycieli szkół podległych,

3) udzielania nauczycielom szkół podległych zniżek godzin nauczania i innych zajęć obowiązkowych w granicach rozporządzalnych kwot na etaty personalne i godziny nadliczbowe,

i 4) udzielania zezwoleń na nauczanie tym z pośród kandydatów na nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich, którzy przedstawia świadectwo złożenia egzaminu naukowego, będącego warunkiem dopuszczenia do państwowego egzaminu na nauczyciela szkół średnich.

Zgodnie z punktem 1 i 2 niniejszego § w instrukcji z dnia 24 marca 1928 r. dla władz, podległych Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928 Nr. 5 poz. 90), zarządzam zmiany następujące:

1) punkt 1-e instrukcji (do art. 3) ma brzmieć:

Na stanowisko tymczasowego nauczyciela szkoły średniej ogólnokształcącej, seminarjum nauczycielskiego — Kurator Okregu Szkolnego,

2) punkt 42 instrukcji (do art. 58) ma brzmieć:

Przeniesienie na własną prośbę stałego nauczyciela zarządza Kurator w odniesieniu do nauczycieli szkół, pośrednio lub bezpośrednio mu podległych, przyczem, jeżeli nauczyciel ma być przeniesiony na własną prośbę do innego okręgu szkolnego, przeniesienie następuje na mocy uprzedniego porozumienia się właściwych Kuratorów. W razie niemożności dojścia do porozumienia rozstrzyga Minister. Gdy szkoła, z której lub do której nauczyciel ma być przeniesiony, podlega bezpośrednio Ministrowi, przeniesienie zarządza Minister. Dekret przeniesienia według wzoru, podanego w załączniku Nr. 8 wystawia władza, właściwa dla tej szkoły, do której nauczyciel zostaje przeniesiony.

3) punkt 54 instrukcji (do art. 58, 61, 62 i 63) ma brzmieć:

Zarządza przywrócenie do służby czynnej ta władza, która przeniosła nauczycielkę w stan pozasłużbowy. Jeżeli miejsce służbowe, które, po powrocie do służby czynnej ma zająć nauczycielka, leży poza terytorjum podległym władzy, która przeniesienie w stan pozasłużbowy zarządziła, przywrócenie do służby czynnej następuje na mocy porozumienia się zainteresowanych władz. W razie niemożności dojścia do porozumienia rozstrzyga Minister.

Dekret powołania do służby czynnej ze stanu poza-służbowego według wzoru, podanego w załączniku Nr. 15, wystawia władza właściwa dla tego miejsca służbowego, na które nauczycielka zostaje powołana.

4) do punktu 70 instrukcji (do art. 69 i 70) dodają dwa następujące ustępy:

Uprawnioną do zwolnienia ze służby na podstawie art. 69 i 60 jest władza, która nauczyciela mianowała.

W odniesieniu do tymczasowych nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, zgłaszanych przez Ministerstwo przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, uprawnioną do zwolnienia jest władza, której dana szkoła podlega bezpośrednio.

W związku z punktem 3 niniejszego § w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1926 r. w sprawie wykonania postanowień ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1927 Nr. 2, poz. 26 § 19 do art. 37) ma brzmieć:

Obniżenia wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycielom szkół podległych udzielać mogą:

- a) Inspektor Szkolny, jeżeli obniżenie to nie powoduje dodatkowego obciążenia Skarbu Państwa, bądź to to w postaci zwiększenia liczby etatów nauczycielskich, bądź w postaci zwiększenia liczby godzin nadliczbowych,
- b) Kurator Okręgu Szkolnego, jeżeli obniżenie mieści się w granicach kwot, przewidzianych w budżecie danego okręgu na etaty personalne i godziny nadliczbowe,
- c) Minister nauczycielom szkół, podległych mu bezpośrednio, oraz nauczycielom innych szkół, jeżeli obniżenie wymiaru zajęć ma spowodować przekroczenie kwot, przewidzianych w budżecie danego okręgu szkolnego na etaty personalne i godziny nadliczbowe,

Obniżenia zajęć, wychodzącego poza ramy organizacyjne szkoły, t. j. powodującego zmniejszenie przewidzianej w programie zajęć szkolnych, liczby godzin nauczania, w zasadzie udzielać mogą w granicach wyżej wskazanej kompetencji zarówno inspektor jak i kurator z tem jednak, że obniżenia takiego należy ze zrozumiałych powodów o ile możliwości unikać i udzielać go tylko w zupełnie wyjątkowych okolicznościach.

Uchylam sprzeczne z punktem 4 niniejszego § przepisy zawarte w § 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 stycznia 1923 r. L: 763/D. II. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 poz. 10) oraz w okólniku z dnia 18 października 1926 r. Nr. II — 6194/26 w sprawie zezwoleń na nauczanie (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 200).

§ 2. Uchylając rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 marca 1927 r. o przekazaniu niektórych czynności nadzoru nad szkolnictwem zawodowym (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 83) zarządzam w tej sprawie, co następuje:

1) Nadzór nad niższem i średniem szkolnictwem zawodowym na terenie swojego okręgu pełni Kurator Okręgu Szkolnego.

2) Do zakresu działania Kuratora prócz ogólnego nadzoru należy w szczególności:

- a) przedstawianie Ministrowi wniosków w sprawie zakładania, przekształcania i zwijania państwowych szkół i kursów zawodowych,
- b) udzielanie zezwoleń na otwarcie i prowadzenie niepaństwowych kursów zawodowych oraz niepaństwowych szkół zawodowych, opartych na ustalonych przez Ministra statutach i programach normalnych,
- c) przedstawianie Ministrowi wniosków w sprawie zezwoleń na otwarcie i prowadzenie szkół zawodowych, odbiegających od norm, ustalonych przez Ministra w normalnych statutach i programach,
- d) przedstawianie Ministrowi projektów budżetów państwowych i kursów szkół zawodowych i asygnowanie sum w granicach przyznanego budżetu,
- e) przedstawianie Ministrowi wniosków w sprawie zapomóg dla niepaństwowych szkół i kursów zawodowych i udzielanie tym szkołom i kursom zapomóg w granicach kwot, przekazanych na ten cel przez Ministra do dyspozycji Kuratora danego okręgu szkolnego,
- f) przedstawianie Ministrowi wniosków w sprawie mianowania i zwalniania wizytatorów, dyrektorów i kierowników państwowych szkół i kursów zawodowych,
- g) mianowanie, przeniesienie, zwalnianie udzielanie zezwoleń na nauczanie, udzielanie urlopów i obniżanie wymiaru zajęć obowiązkowych nauczycielom

- i instruktorom państwowych szkół i kursów zawodowych w zakresie kompetencji, jakie przysługują Kuratorom w stosunku do nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących jeżeli osobny statut danej szkoły zawodowej inaczej nie stanowi,
- h) zawieranie umów z personelem kontraktowym państwowych szkół i kursów zawodowych,
 - i) zatwierdzanie dyrektorów, kierowników, nauczycieli i instruktorów niepaństwowych szkół i kursów zawodowych,
 - j) wydawanie zarządzeń w granicach statutow szkół co do życia pozaszkolnego młodzieży.

3) Poza stałym normalnym nadzorem zwierzchnim Minister zarządzać będzie doraźne wizytacje szkół i kursów zawodowych przez powołanych przez niego rzeczoznawców. Kuratorowi przysługuje prawo stawiania w tym względzie wniosków. Znacząca dokonywa wizytacji z udziałem przedstawiciela Kuratora i składa Ministrowi sprawozdanie, którego odpis przesyła się kuratorowi.

Zgodnie z powyższem w punkcie 41 instrukcji z dnia 24 marca 1928 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 5 poz. 90) uchylam słowa „z wyjątkiem tymczasowych nauczycieli szkół zawodowych” oraz ostatnie zdanie tego punktu „przenoszenia nauczycieli tymczasowych szkół zawodowych należy do Ministra”, zaś w punkcie 43 tejże instrukcji uchylam słowa „z wyjątkiem nauczyciela szkoły zawodowej”.

§ 3 W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 września 1927 r. w sprawie udzielania urlopów nauczycielom i funkcjonariuszom administracji szkolnej (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 12 poz. 195) § 2 ma brzmieć:

Kuratorowi przysługuje prawo udzielania:

- 1) dyrektorem, kierownikom i nauczycielom szkół podległych:
 - a) dla poratowania zdrowia (na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego) urlopów płatnych do jednego roku i bezpłatnych do lat dwóch.
 - b) dla załatwienia spraw osobistych, rodzinnych majątkowych — urlopów płatnych do dwóch miesięcy bezpłatnych do lat dwóch.
 - c) dla dalszego kształcenia się zawodowego oraz dla celów naukowych lub oświatowych — urlopów płatnych do pięciu miesięcy i bezpłatnych do lat dwóch,

2) nauczycielom i kierownikom publicznych szkół powszechnych dla studjów na wyższych kursach nauczycielskich—urlopów płatnych na przeciąg jednego roku w granicach kontyngentu ustalanego corocznie przez Ministra dla każdego okręgu szkolnego.

3) inspektorom szkolnym i ich zastępcom:

a) dla poratowania zdrowia (na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego)—urlopów płatnych lub bezpłatnych do jednego roku,

b) dla załatwienia spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych—urlopów płatnych lub bezpłatnych do dwóch miesięcy,

c) dla dalszego kształcenia się zawodowego oraz dla celów naukowych lub oświatowych urlopów płatnych do 5 miesięcy i bezpłatnych do jednego roku,

d) urlopów wypoczynkowych—płatnych w granicach art. 36 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

4) innym funkcjonarjuszom państwowym, podlegającym ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

a) dla poratowania zdrowia (na podstawie urzędowego świadectwa lekarskiego)—urlopów płatnych do jednego roku i bezpłatnych do lat dwóch,

b) dla załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych—urlopów płatnych do dwóch miesięcy i bezpłatnych do lat dwóch,

c) urlopów wypoczynkowych — w granicach art. 36 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

§ 4, Uchylając § 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i oświecenia Publicznego z dnia 10 kwietnia 1926 r. w sprawie przenoszenia w stan spoczynku (Dz.Urz. Min. W. R. i O.P. nr. 9, poz. 101) uchylam postanowienie, zastrzegające dla Ministra prawo przenoszenia w stan spoczynku nauczycieli, lekarzy i dentystów państwowych seminarjów nauczycielskich i ochraniarskich, państwowych wyższych kursów nauczycielskich, kierowników i nauczycieli preparand nauczycielskich, kierowników i nauczycieli publicznych szkół powszechnych, kierowniczek i wychowawczyń państwowych ochroniek, przenoszonych w stan spoczynku na zasadzie ustępu drugiego art. 29 ustawy z dn. 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem (Dz.U.W.P. z r. 1924 nr. 6 poz. 45) w brzmieniu ustawy z dn. 13 lutego

1924 r. (Dz.U.R.P. Nr. 18 poz. 124 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 prz. 173) t.j. bez prośby funkcjonariusza gdy przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do pełnego zaopatrzenia emerytalnego.

§ 5. Przekazuję kuratorom okręgów szkolnych prawo nadawania oraz odbierania praw publiczności szkołom i zakładom, podległym inspektorom szkolnym.

§ 6. We wszelkich sprawach uczniów szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli szkół powszechnych, a więc w sprawach przyjmowania i wydalania uczniów, dopuszczania do egzaminów, udzielania dyspensy od wieku i t. p. Kuratorowie Okręgów szkolnych mają orzekać ostatecznie jako instancja odwoławcza od decyzji dyrekcji szkoły, wydanej zależnie od obowiązujących przepisów albo bezpośrednio przez samą dyrekcję, albo też na mocy uchwały rady pedagogicznej szkoły.

Zgodnie z powyższem w rozporządzeniu Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i oświecenia Publicznego z dn. 24 marca 1925 r. w sprawie regulaminu seminaryjnego egzaminu dojrzałości (Dz. Urz. M. W. P. i O. P. nr. 7 poz. 69 ustęp drugi § 25 ma brzmieć:

Tylko w wypadku, gdy zostaną stwierdzone okoliczności wyjątkowe, usprawiedliwiające niepomysłny wynik egzaminów poprzednich, Kuratorjum może zezwolić na zdawanie egzaminu po raz trzeci, — zaś z rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 maja 1925 r. w sprawie regulaminu przyjmowania uczniów do państwowych seminarjów nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 114, ustęp drugi § 3 ma brzmieć: przyjmowanie na kurs I kandydatów w wieku powyżej lat 17 jest dopuszczalne tylko za specjalnem zezwoleniem Kuratorjów.

§ 7. Przekazuję Kuratorom okręgów szkolnych prawo ostatecznej decyzji w sprawie kilkakrotnego dopuszczania do egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych i zgodnie z tem w § 30 regulaminu tych egzaminów (Dz. B. X. W. R. i O. P. z r. 1924 Nr. 10 poz. 94), uchylam zdanie: „Od decyzji Kuratorjum przysługuje nauczycielowi rekurs do Ministerstwa W. R. i O. P. w ciągu miesiąca od daty doręczenia pisma z zawiadomieniem o decyzji Kuratorjum.

§ 8. Zwalniam Kuratorów okręgów szkolnych od obowiązku przysyłania do Ministerstwa:

1) tematów zadań piśmiennych, zadawanych na gimna-

zjalnych egzaminach dojrzałości i zgodnie z tem uchylam § 26 w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 grudnia 1925 r. w sprawie regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 2 z r. 1926 poz. 6).

2) odpisów dekretów nominacyjnych urzędników władz szkolnych I instancji, ustanowionego okólnikiem Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 stycznia 1923 r. Nr. 6808/22 s.

3) sprawozdań ze świąt, sadzania drzew, ustanowionego okólnikiem Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 kwietnia 1923 r.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1928 roku.

Minister (—) Świtalski.

89.

R U C H S Ł U Ż B O W Y

w szkolnictwie powszechnem Okr. Szk. Poleskiego.

Zamianowani

w powiecie drohiczyńskim:

od dnia 1 lipca 1928 r.

1) Piniaszówna Aniela, naucz. 7 kl. szkoły powszechnej w Motolu.

2) Sadówna Katarzyna, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Smerdziaczach.

od dnia 1 sierpnia 1928 r.

3) Dziedziniewicz Mieczysław, naucz. 7 kl. szkoły powszechnej w Drohiczyźnie.

4) Matuzik Marjan, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Karłowiczach.

5) Jaglarz Stanisław, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Lachowiczach.

w powiecie kamień-koszyrskim:

od dnia 1 lipca 1928 r.

6) Ziegler Tadeusz, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej w Kaczynie.

od dnia 1 sierpnia 1928 r.

7) Potolówna Leontyna, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Stobychówce.

w powiecie kobryńskim:

od dnia 1 sierpnia 1928 r.

8) Duszyński Stefan Stanisław, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Nowosiólkach.

9) Filip Stanisław, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Rogoźnej.

w powiecie pińskim:

od dnia 1 sierpnia 1928 r.

10) Pigulewska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Puczynach.

11) Kowalska Olga, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Starych-Koniach.

w powiecie prużańskim:

od dnia 1 lipca 1928 r.

12) Jakubowski Franciszek, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Raubecku.

13) Kohlmanówna Stanisława, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Brodach.

w powiecie stolińskim:

od dnia 1 sierpnia 1928 r.

14) Marecka Jadwiga, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej w Dużych-Orłach.

w powiecie sarneńskim:

od dnia 1 czerwca 1928 r.

15) Kowalska Katarzyna, z O. S. Lubelskiego, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Teodorówce.

P r z e n i e s i e n i :**z powiatu brzeskiego.**

1) Olszewski Józef, do O. S. Poznańskiego z dniem 1.IX—1928 r.

2) Olszewska Zofja do O. S. Poznańskiego z dniem 1.IX—1928 r.

z powiatu drohiczyńskiego:

3) Dobrucki Antoni do powiatu pińskiego z dniem 1.VIII—1928 r.

4) Kocel Józef do powiatu brzeskiego z dniem 1.IX-1928 roku.

z powiatu kamień-koszyrskiego:

5) Cabajewski Romuald do powiatu kobryńskiego z dniem 1.VIII—1928 r.

6) Szengiera Bazyli do O. S. Lwowskiego z dniem 1.IX—1928 r.

7) Cieplowska Natalja do powiatu brzeskiego z dniem 1.IX—1928 r.

8) Fischerówna Stefanja do powiatu brzeskiego z dniem 1.IX—1928 r.

9) Czamański Józef do powiatu pińskiego z dniem 1.IX—1928 r.

z pow. kobryńskiego:

10) Głowińska Feliksa do O. S. Lubelskiego z dniem 1.VIII-1928 r.

11) Grzymałło Zygmunt do pow. prużańskiego z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. kosowskiego:

12) Reynertowa Zofja do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

13) Grunwald Tomasz do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. łuninieckiego:

14) Majewski Ignacy do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. pińskiego:

15) Kielasiak Józef do pow. drohiczyńskiego z dniem 1.VIII-1928 r.

16) Jezierska Stanisława do pow. drohiczyńskiego z dniem 1.VIII-1928 r.

17) Chrzanowa Janina do O. S. Krakowskiego z dniem 1.VIII-1928 r.

18) Pająkówna Antonina do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

19) Karawanówna Stanisława do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

20) Koroniana Anieli do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

21) Możejko Hipolit do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

22) Grabowiecka Marja do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

23) Bogucka Genowefa do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

24) Tyszkiewicz Bronisław do pow. stolińskiego z dniem 1.IX-1928 r.

Z powiatu prużańskiego:

25) Wywłykinowa Janina do pow. drohiczyńskiego z dn. 1.VII-1928 r.

z powiatu sarneńskiego:

26) Sobkowiakówna Irena do O. S. Poznańskiego z dn. 1.VII-1928 r.

27) Jaźwińska Seweryna do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

28) Preissówna Marja do pow. brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

z pow. stolińskiego:

29) Olechowa Stanisława do O. S. Krakowskiego z dniem 1.VIII-1928 r.

30) Czechowa Marja do pow. pińskiego z dniem 1.IX-1928 r.

31) Malanowska Stefanja do powiatu drohiczyńskiego z dniem 1.IX-1928 r.

32) Jarmuła Władysław do powiatu brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

33) Kaczmarek Jan do powiatu brzeskiego z dniem 1.IX-1928 r.

34) Gajewska Teresa do pow. kosowskiego z dniem 1.IX-1928 r.

35) Sroka Marjan do powiatu sarneńskiego z dniem 1.IX-1928 r.

Z w o l n i e n i :

z powiatu sarneńskiego

z dniem 31 lipca 1928 r.

1) Orbińska Paulina, naucz. szkoły powsz. w Klejnikach ze względów służbowych.

2) Śpiewakówna Teodozja, naucz. szkoły powszechnej w Kustyniu ze względów służbowych.

3) Jędrychowska Teodozja, naucz. szkoły powszechnej w Czyżewiczach ze względów służbowych.

4) Kotecki Kazimierz, nauczyciel szkoły powszechnej w Wilamowiczach ze względów służbowych.

z powiatu drohiczyńskiego:

z dniem 30 czerwca 1928 r.

5) Nazarkowa Marja, naucz. szkoły pow. w Zawerszu ze względów służbowych.

6) Hanusewiczówna Anna, naucz. szkoły powszechnej w Radowiu ze względów służbowych.

7) Hebdówna Janina, naucz. szkoły powsz. w Subotach na własną prośbę.

8) Hanusówna Janina, naucz. szkoły powsz. w Karłowiczach na własną prośbę.

9) Bardelówna Stefanja, naucz. szkoły powsz. w Siermionowszczyźnie na własną prośbę.

Z dniem 31 lipca 1928 r.

10) Ranachowska Helena, naucz. szkoły powszechnej w Smerdziaczach ze względów służbowych.

11) Powojewski Józef, naucz. szkoły powsz. w Sadowiczach ze względów służbowych.

12) Sawczakówna Stefanja, naucz. szkoły powszechnej w Winczu ze względów służbowych.

z pow. kamień-koszyrskiego:

z dniem 31 lipca 1928 r.

13) Czecharowska Anna, naucz. szkoły powszechnej w Rzeczycy ze względów służbowych.

14) Schwarcowna Jadwiga, naucz. szkoły powszechnej w Soszycznie ze względów służbowych.

15) Wojcikiewiczowa Marja, naucz. szkoły powszechnej w Olblu-Rus. ze względów służbowych.

z powiatu kobryńskiego:

z dniem 31 sierpnia 1928 r.

16) Staszewska Wacława, naucz. szkoły powszechnej w Kobryniu na własną prośbę.

z powiatu kosowskiego:

z dniem 30 czerwca 1928 r.

17) Wrona Bronisław naucz. szkoły powsz. w Lisiczycach ze względ. służb.

z pow. stolińskiego:

z dniem 30 czerwca 1928 r.

18) Żmij Ferdynand naucz. szkoły powsz. w Ruchczy ze względów służb.

z dniem 31 lipca 1928 r.

19) Perczyszynówna Natalja naucz. szkoły powsz. w Strudze ze względów służb.

Zwolnieni na czas pełnienia służby wojskowej.**z pow. drohiczyńskiego:**

1) Kowalczyk Bolesław naucz. szkoły powsz. w Zawerszu z dn. 31.VII-1928 r.

z pow. łuninieckiego:

2) Kasprzyk Henryk naucz. szkoły powsz. w Hancewiczach z dn. 31-VII-1928 r.

z pow. prużańskiego:

3) Springwald Wiktor naucz. szkoły powsz. w Działhelcu z dn. 31.VII-1928 r.

4) Żaczek Leon naucz. szkoły powsz. w Dawidowiczach z dn. 31.VII-1928 r.

z pow. kamień-koszyrskiego:

5) Ziegler Tadeusz naucz. szkoły powsz. w Kaczynie z dn. 31.VII-1928 r.

Powrócili do pełnienia obowiązków służbowych po odbyciu służby wojskowej.

1) Żontek Franciszek naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Milewiczach pow. łuninieckiego z dniem 1 czerwca 1928 roku.

Zmarli:

1) ś. p. Wiśniewska Stefania naucz. szkoły powsz. w Wołowlu, pow. drohiczyńskiego w dniu 15/VII-1928 r.

2) ś. p. Wątróbska Janina naucz. szkoły powsz. w Kosowie w dniu 13.VI-1928 r.

3) ś. p. Wolańska Marja naucz. szkoły powsz. w Mańkiewiczach pow. stolińskiego w dniu 25/VI-1928 r.

90.

Wydawnictwa ks. J. Małkowicza

„Wybór przekładów ojczystych“ do nauki religji. Całość dwa duże tomy 13 zł. W oprawie 16 zł. Książka ułatwia wykład religji w szkole oraz ułożenie przemówień i odczytów narodowych i kazań.

„Nauka wiary i obyczajów dla niższych oddziałów szkół powszechnych“ Wyd. V Cena 1'80. „Mały Katechizm“ Wyd. IV. Cena 40 gr. Podręczniki te napisane w duchu „Szkół życia (pracy)“ zostały polecane przez Ministerstwo.

„Żywoty Świętych Polskich“ (Cena zł. 2.50) Jest to album z licznymi ilustracjami i żywotami świętych rodaków.

„**Złote czytanki dla młodzieży**“. T. I. (O obowiązku), II. (O ojczyźnie), III. (O miłości rodziców) po 30 gr.—Jest to zbiór wychowawczych przykładów.

„**Mały modlitewnik dla młodzieży**“. Wyd. II. Cena 30 gr. Pierwszy to modlitewnik w duchu „Szkoły życia“.

„**Śpiewniczek religijny**“. Wyd. III. Cena 30 gr. Zawiera 70 najpotrzebniejszych pieśni kościelnych.

„**Z humoru religijnego**“. T. I., i II. po 30 gr. Są w tych książeczkach pełne humoru anegdoty z dziełnicy religijnej. Do nabycia w księgarniach i u autora w kołomyi.

91.

Książnica-Atlas (Warszawa—Lwów) wydała pouczającą książkę, która powinna się znaleźć w każdej bibliotece higienicznej p. t. „**Pierwsza pomoc w zatruciach gazami bojowymi**“ (autora D-ra Medycy Ludwika Kawalka) cena egzemplarza 1.60 zł.

Książka ta podaje sposoby walki gazowej, rodzaj gazów bojowych, sposoby ratownictwa przeciwgazowego, konieczna jest dla lekarzy szkolnych i nauczycieli wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Redaktor Dziennika Urzędowego **Jan Bobka**.

Adres Redakcji i Administracji Brześć n/B. — Kuratorjum.

Tłoczono w drukarni **Literackiej** w Brześciu nad Bugiem
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego.

